

Πού είναι επιτέλους ο Χριστός; (Ηρακλής Αθ. Φίλιος, Βαλκανιολόγος-θεολόγος)

/ [Πεμπτούσία](#)

Με αφορμή την Κυριακή (Ματθ. 6, 25-34)

Τα λόγια του ευαγγελίου της Κυριακής, που διαβάστηκε στους ιερούς ναούς, είναι λόγια που αφορούν όλους τους ανθρώπους. Πιστούς, αθεϊστές, αδιάφορους, προβληματισμένους, αγχωμένους, μοναχικούς, απελπισμένους. Μεταξύ άλλων, ο Χριστός διδάσκει τα εξής: «Διά τούτο σας λέω, μη μεριμνάτε διά τη ζωή σας τι θα φάτε ή τι θα πιείτε, ούτε διά το σώμα σας τι θα φορέσετε... Κοιτάξτε τα πτηνά του ουρανού, ούτε σπείρουν ούτε θερίζουν ούτε αποθηκεύουν, και ο Πατέρας σας ο ουράνιος τα τρέφει... Γνωρίζει ο Πατέρας σας ο ουράνιος ότι έχετε ανάγκη απ' όλα αυτά. Ζητάτε πρώτα τη βασιλεία του Θεού και τη δικαιοσύνη του και τότε όλα αυτά θα σας χορηγηθούν...» (Ματθ. 6, 25 - 34).

Τα παραπάνω λόγια θέτουν ένα βασικό ζήτημα για τη ζωή του ανθρώπου• το θέμα της εμπιστοσύνης στο πρόσωπο του Χριστού. Είναι σημαντικό, καθότι ο ίδιος ο Χριστός θέτει το ζήτημα αυτό. Ο ίδιος ζητάει από τον άνθρωπο εμπιστοσύνη, καθώς ο Θεός μεριμνά για όλα και πως δεν χρειάζεται ο άνθρωπος να αγχώνεται

για το αύριο. Για ένα μόνο αξίζει να νοιάζεται. Για τη Βασιλεία του Θεού. Και αυτή να ζητάει. Κι όλα τα υπόλοιπα θα προστεθούν. Ο Χριστός, με τα παραπάνω λόγια, μπορεί να ζητάει από τον άνθρωπο να Τον εμπιστευτεί. Κερδίζει, όμως, εύκολα την εμπιστοσύνη του ανθρώπου;

Ιδίως ο σύγχρονος άνθρωπος, δεν έχει, πάντοτε, την πολυτέλεια να διατηρεί καθαρή σκέψη και να βλέπει τα πράγματα στην αληθινή τους διάσταση. Δεν ρίχνεται, το βάρος, πάντα, στον ίδιο. Είναι οι συνθήκες της εποχής που γυρίζουν την προσωπικότητα του σαν ανεμοστρόβιλο και ο ίδιος τα χάνει, μπερδεύεται, σαστίζει και απαθής, πολλές φορές, παρακολουθεί τον χρόνο να τον ξεπερνά, παραμένοντας ο ίδιος εκτός χρόνου. Σαν να μην φτάνει αυτό, διακατέχεται από ένα καταστροφικό άγχος, το οποίο δεν αξιοποιεί δημιουργικά. Κι έτσι, ενώπιον ενός τραγικού ψυχαναγκασμού και ακινητοποίησης κάθε λειτουργίας των αισθητηρίων, ομολογεί, μη μπορώντας να προλάβει τα πράγματα, αυτό που έλεγε ο Τάσος Λειβαδίτης: «Δεν φτάνει που πρέπει να σώσω τον κόσμο, αλλά πρέπει να τον σώσω και την ερχόμενη Πέμπτη»!

Ακούμε, συχνά, στον χώρο της εκκλησίας, και συγκεκριμένα στα κηρύγματα, να γίνεται λόγος περί πίστης. Μάλιστα, τονίζεται emphaticά, πως «πρέπει να έχουμε πίστη». Αυτό το να έχουμε πίστη, έχω την ισχυρή αίσθηση πως συνηγορεί υπέρ μιας μετάθεσης του όλου προβλήματος, του κάθε υπαρξιακού προβλήματος που έχει ο άλλος, στον ίδιο του τον εαυτό! Πώς να ικανοποιηθεί η κάθε αγωνία και ανησυχία του ανθρώπου; Με το να του μεταθέτεις το πρόβλημα και να του λες να

έχεις πίστη; Η πίστη, εμπίπτει στην απτή πραγματικότητα; Είναι εύκολα προσβάσιμη; Έχουν όλοι οι άνθρωποι την ίδια πνευματική ωριμότητα, ώστε να σηκώσουν το βάρος της προτροπής αυτής; Προσωπικά, με αφήνουν εντελώς ασυγκίνητο και μουδιασμένο, τέτοιου είδους εκφράσεις. Και θεωρώ, πως η πίστη έρχεται μέσα από την πάλη και όχι μέσα από το βόλεμα. Να τσακώνεσαι, να μαλώνεις με τον Χριστό, αν θέλεις να μάθεις να Τον αγαπάς. Αν δεν ταραξείς τα νερά, αν δεν τσαλακώσεις τα πράγματα, δουλειά δεν γίνεται. Εξάλλου, «η ορθόδοξη ζωή δεν είναι το τετράγωνο, είναι το περίπου τετράγωνο», καταπώς σημειώνει ο Γαβριήλ Πεντζίκης.

Ο άνθρωπος, δεν ξύπνησε μια μέρα και είπε, σήμερα θέλω να αγχωθώ για το αύριο. Η ανασφάλεια του αύριο, του δημιουργεί την αίσθηση του ανικανοποίητου και τον ανησυχεί. Κι ο Χριστός; Του λέει, φροντίζω ακόμη και για τα πτηνά του ουρανού, δεν θα φροντίσω για σένα; Φέρει μεγάλη ευθύνη για όσα λέει. Βαρύς ο λόγος Του. Πώς να τον φέρεις στον σύγχρονο άνθρωπο; Πώς να τον πεις σε αυτόν που έχει θάψει το παιδί του; Πώς να το πεις στη μάνα που απέβαλε; Πώς να τον πεις σ' αυτόν που μόνος του φροντίζει για το παιδί του που έχει ειδικές ανάγκες και αισθάνεται πως όλος ο κόσμος είναι οι δυο τους; Πώς να τον πεις στη μάνα που δεν γνωρίζει, πλέον, πώς να τραβήξει το παιδί της από τον λευκό θάνατο; Πώς να τον πεις στη μάνα που ο ένας αδερφός σκότωσε τον άλλον για λίγα μέτρα γης; Πώς να τον πεις στον πατέρα που το βράδυ, κρυφά απ' όλους, ψάχνει στα σκουπίδια να βρει το ελάχιστο για να συνεχίσει να ελπίζει; Πώς να τον πεις στη φύση, όταν το οξυγόνο της λιγοστεύει μέρα με τη μέρα;

Πώς, λοιπόν, φροντίζει ο Χριστός και προτρέπει τον άνθρωπο να μην αγωνιά και αγχώνεται, αλλά να τα αφήνει όλα στην πρόνοιά Του; Αυτές όλες, είναι αγωνίες, είναι πραγματικότητες, είναι αλήθειες. Είναι βαθύτατες υπαρξιακές αναζητήσεις του ανθρώπου, αγωνίες με οντολογία και μία λειτουργικότητα άκρως αρνητική για την ψυχοσωματική του υπόσταση. Είναι σοβαρά τα πράγματα. Δεν είναι παίξε γέλασε. Και διερωτάται ο άγιος Νικόλαος Βελιμίροβιτς: «Μα πού είναι ο Χριστός; Μήπως έμεινε είκοσι αιώνες μακριά από μας; Μήπως στον Γολγοθά, μαζί με το σώμα Του, για πάντα σταυρώθηκε και το πνεύμα Του;».

Είναι βαρύς ο λόγος του Χριστού. Πώς να εμπιστευτείς τα λόγια Του, το πρόσωπό Του, όταν σου δίνει την αίσθηση της ισχυρής απουσίας και νέκρωσης από τη ζωή σου; Ο άνθρωπος δεν έχει ανάγκη από υψηλή θεολογία, από θεολογία με υψηλά νοήματα. Αυτά είναι για τους λίγους. Ο άνθρωπος θέλει φως στη ζωή του. Κι εφόσον δημιουργήθηκε ως εικόνα Θεού και κατά τη δική Του ομοίωση, έχει δικαίωμα από τον Θεό να δει φως. Εν τέλει, ο Θεός έχει υποχρέωση να του δώσει φως. Δεν έχει δικαίωμα να του το στερεί. Αρκετά του το στέρησε.

Πού είναι, επιτέλους, ο Χριστός; Δεν αρκεί στον πονεμένο άνθρωπο να του χτυπήσεις την πλάτη. Κι αν του πεις πως έχει ο Θεός για όλους και πως οι δοκιμασίες οδηγούν στο φως, νομίζεις πως σε υπολογίζει; Ο άνθρωπος δεν πονάει, δεν αγωνιά. Χάνεται. Χάνεται και ερωτοτροπεί βασανιστικά με τον προσωπικό του εκμηδενισμό. Η συνείδησή του δοκιμάζεται. Οι αντοχές του έχουν όρια. Στο λαβύρινθο των αγωνιών, η εκκλησία του φωνάζει «πίστευε» κι εκείνος απαντά «πονάω». Θέλει λύτρωση. Το εφήμερο, του προξενεί περισσότερες υπαρξιακές αφασίες κι αβεβαιότητες. Νιώθει να πνίγεται, κι ας προσπαθεί, ας προσεύχεται, ας παλεύει με τον Θεό. Γιατί να παλεύει έναν άνισο αγώνα; Γιατί να πρέπει να ζήσει για την αιώνια ζωή, όταν διαπιστώνει πως δεν υπάρχει ζωή πριν από τον θάνατο;